

VALSTS KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBAS INSPEKCIJAS RĪKOTĀ DISKUSIJA
PAR PLĀNOŠANAS PROBLĒMĀM UN JAUNO APBŪVI PILSĒTU VĒSTURISKAJOS
CENTROS

(Rīgas būvniecībā neiesaistītu vadošo Latvijas pilsētu arhitektu viedoklis)

12.06.2002 plkst.16.00

Diskusijā piedalījās:

Liepājas pilsētas galvenais arhitekts - U.Kaugurs

Arhitekti – U.Pīlēns, D.Arāja

Ventspils pilsētas galvenā arhitekete – D.Dzedone

Ventspils Būvvaldes kultūrvēsturiskā mantojuma daļas vadītāja – I. Apmāne

VKPAI darbinieki – J.Dambis, J.Lejnieks, A.Roze, D.Spertāle, S.Grišina;

Ziņu aģentūras BNS pārstāve - D.France

Latvijas Radio – Z.Grīnberga

Latvijas Arhitektu savienības priekšsēdētājs – J.Poga

Diskusijas galvenās atziņas:

1. Nedrīkst pazaudēt Rīgas apbūves mēroga skaidrību. Rīgā pazūd ēku detaļas, pazudusi būvniecības kultūra, jaunās būvniecības arhitektoniskā kvalitāte ir zema.
2. Rīgā ir būtiska problēma – sabiedrības neinformētība un zemas prasības kvalitatīvas vides veidošanai. Nav iespēju, kā šo procesu ietekmēt. Rezultātā parādās slikta, zemas kvalitātes apbūve.
3. Lai paātrināti risinātu Liepājā pilsētas plānošanas jautājumus, izmantotas divas metodes: profesionāļu (Latvijā pazīstamu arhitektu) plenēri un sabiedriskās domas aptaujas, kā sabiedrība uztver pilsētu un kādas ir tās prasības pret vidi (K.Linča metode). Rezultāts rodas summējot, savienojot abas šīs metodes.
4. Plānošana neatrisina jautājumu par labu vai sliktu arhitektūru. Ārkārtīgi būtiska ir publiskās ārtelpas kvalitāte. Skaidri jāzina tās saglabāšanas un veidošanas noteikumi. Jāveicina sabiedrības izpratne, lai tiktu respektēta vides saglabāšana. Problēmas jāskata ne tikai no formu valodas viedokļa, bet jābūt plašākam skatam uz publisko ārtelpu.
5. Ar pārspīlētām aizliedzošām metodēm neko nevar panākt. Jebkurš totāls aizliegums rada pretēju reakciju, rada situāciju, ka būvējot nelikumīgi, apbūves kvalitāte būs vēl sliktāka. Aizliegumiem jābūt detalizētiem, un izdiskutētiem.
6. Pilsētvides filozofijai jābūt regulējošai kopā ar argumentētu telpas ideoloģiju un tādēļ plānotājiem vienmēr jābūt vienu soli priekšā notikumiem.
7. Plānošana - ne birokrātiska, bet demokrātiska - iesaistot sabiedrību, ir nozīmīga jebkurai pilsētai. Pilsētai jāizstrādā sava – visai sabiedrībai saprotama stratēģija. Nepieciešama plānošanas padome, kas apvieno ieinteresēto, domājošo sabiedrības daļu un profesionāļus.
8. Pirms tiek uzsākts plānošanas darbs, jābūt skaidrai ideoloģijai (politiskajam lēmumam vai uzdevumam), kāda būs pilsētas attīstība – vai tā vērsta tikai uz skatu pagātnē vai arī uz pilsētas modernu attīstību. Šāds mērķis šobrīd nav definēts. Šobrīd vērojams telpiskas ideoloģijas trūkums. Jābūt efektīgiem "instrumentiem", kas šo ideoloģiju realizē.
9. Jābūt izdiskutētiem un visām interešu grupām pieņemamiem skaidriem plānošanas mērķiem.
10. Pilsētas vērtīgajās vietās, kur ir augsta zemes cena, var noteikt paaugstinātas prasības, jo šīm vietām ir ekonomiski izdevīgākas attīstības iespējas.